

Medicinsk Nyhed

Forløbet af motorisk funktion hos ældre borgere i den sidste dekade af livet

Både selvrapporteret og observeret motorisk funktion blandt ældre personer er stærkt associeret til overlevelsen.

Foto: Colourbox

Motorisk funktion kan objektiviseres ved en række målinger, som for eksempel ganghastighed, håndgrebsstyrke og rejse-sætte-sig-test (RSS). Et nyt engelsk studie beskriver forløbet af både målt og selvrapporteret motorisk funktion i de sidste ti år af livet hos 6.255 deltagere i en stor befolkningsundersøgelse, hvor resultaterne fra de 610 deltagere, som døde i løbet af observationsperioden, blev sammenlignet med de 5.645 deltagere, som var i live. Både objektivt målt og selvrapporteret (SP-36 PCS-score) motorisk funktion ved 65-, 69-, og 72-årsalderen var stærk associeret til mortalitet. Forværring af den motoriske funktion var for nogle målingers vedkommende (fx rejse-sætte-sig-test) allerede tilstede 10 år før vedkommende døde, hvilket ifølge forfatterne åbner mulighed for tidligere intervention for at begrænse funktionsfaldet.

Professor, overlæge Charlotte Suetta, Frederiksberg-Bispebjerg Hospital og Herlev-Gentofte Hospital kommenterer: »Nedsat fysisk funktion øger risikoen for skrøbelighed, nedsat livskvalitet og mortalitet, ligesom det også er velkendt, at evnen til at udføre dagligdagsfunktioner (activities of daily living (ADL)) falder drastisk de sidste år af ens levetid. Det helt unikke ved dette befolkningsstudie er, at forfatterne har undersøgt, hvor tidligt man kan måle forskel på den fysiske funktion, både objektivt målt og selvrapporteret, hos gruppen, der døde, sammenlignet med gruppen, der overlevede i de ti års opfølgningstid. Det mest interessante er, at de påviste en forskel i RSS-testen mellem de to grupper allerede ti år før sidste opfølgning. De øvrige fysiske tests var nedsat henholdsvis ni år (ganghastighed) og seks år (håndgrebsstyrke) før død, mens den selvrapporterede

fysiske funktion var nedsat syv år før. Til forskel var ADL-funktionen først nedsat fire år før død. Dette indikerer, at det kan være en god idé at spørge patienterne, hvordan de selv oplever deres motoriske funktion, men at det er endnu bedre at udføre en simpel RSS-test. Testen er gratis, let og hurtig at udføre og kan derfor med fordel benyttes som et screeningsværktøj på tværs af sektorer. Langt fra alle indlagte ældre patienter er i stand til at udføre en RSS-test, hvorfor måling af håndgrebsstyrke er et godt supplement til de mest skrøbelige patienter. En sidste vigtig pointe er, at man observerede et markant fald i ADL de sidste fire år forud for død, hvorfor nedsat ADL ofte indikerer begrænset restlevetid«.

[Landré B, Fayose A, Hassen CB et al. Terminal decline in objective and self-reported measures of motor function before death: 10 year follow-up of Whitehall II cohort study. BMJ 2021;364:n1743.](#)

INTERESSEKONFLIKTER: ingen

Redigeret af Peter Lange, plange@dadlnet.dk